

Nya miljöavgifter

- konsekvenser för finska biomarknaden

Bakgrund till nuläget och miljörelaterade avgifter för 1998, föredrag av Tage Fredriksson, från Finska Trädbränsleföreningen.

Nordiska Bioenergidagar

Oslo, 7-8 oktober

Sedan 1990 har fossila bränslen och torv beskattats med en tilläggsaccis. Från och med 1994 har skattens storlek varit bundet till innehållet av kol och energi.

Från och med 1997 befriades elproduktionen helt från miljöskatter. I stället belades konsumtion av el med skatt enligt två olika tariffer, en för industri och en för servicesektorn och privata hushåll.

Miljöstyrning saknas. Frånvaron av miljöstyrning kompenseras i någon mån genom att anläggningar som använder torv och trä och har en nominell effekt under 40 MW fick ett stöd som motsvarade energiskatten enligt industrins tariffnivå.

Från och med 1998 återbetalas elskatt eller understöds all träel på samma sätt oberoende av nominell effekt. Detta förutsatt att regeringens budgetförslag godkänns i riksdagsbehandling i december.

Skogsindustrin och andra elproducenter/distributörer betalar alltså inte elskatt för den el de förbrukar om den produceras med trä eller träbaserade bränslen. Enligt budgetpropositioner stöds elproduktion av torv endast i anläggningar under 40 MW.

Ingen förbättring

Under 90-talet fram till 1998 har för biobränslen ingen märkbar förbättring skett genom beskattningen. Förhöjningarna i beskattningen omintetgjordes helt och lite till då de inhemska bränslena (torv och trä) miste det så kallade primärproduktavdraget och då mervärdesskatt infördes. Då gick närmare tjugo procent

i konkurrenskraft förlorad. För torvens del mjukades detta upp genom en nedsatt tilläggsaccis. Trädbränslenas konkurrensförmåga avsågs man förbättra genom kännbart höjda miljöavgifter. En höjning i den takt och till den nivå som då avsågs har inte förverkligats.

Konkurrenskraft
Konkurrensläget från början av 90-talet uppnåddes för trä i värmeproduktion först 1997 och när det gäller elproduktion 1998. Elproduktionens konkurrenskraft är mycket viktig med tanke på att cirka trettio procent av Finlands elkraft produceras i kombinerad el- och värmeproduktion. För torvens del kompenseras detta genom att införa en kraftigt nedsatt tilläggsaccis.

CO₂-skatt
Trä betalar ingen tilläggsaccis

(CO₂-skatt), torven betalar en sjättedel av tilläggsaccisen (CO₂-skatt) och naturgas betalar hälften av normal skatt. Från och med 1997 är endast lätt brännolja belagd med grundaccis, som bestäms enligt energiinnehållet. Om energimängden som producerats med torv i en värmeanläggning understiger 15 000 MWh är torven inte belagd med tilläggsaccis.

Dagens produktion
Under 1996 producerade skogsindustrin 4,7 milj. Mtoe energi av svartlut och biprodukter från skogsindustrin, vilket motsvarar 26,5 miljoner m³ virke.

En miljon Mtoe, det vill säga 5,6 miljoner m³ virke användes i hushåll främst på lantbruk och i hus för uppvärmning (1,1 miljoner m³). Användningen av skogsflis i värmecentraler och vid fjärrvärme var 0,26 miljoner m³, vilket

knappast kan betecknas som betydande. I början av 80-talet var motsvarande användning 0,16 miljoner m³ och då industrins och lantbrukens flisanvändning inkluderas 0,24 miljoner m³.

Låg efterfrågan på träflis
Trots att miljöavgifterna nästan varje år höjts, dock försiktigt, har användningen av trä som bränsle inte tagit fart. Användningspotentialen av skogsflis med beaktande av ekonomiska och miljömässiga krav på skogssektorn som ställs anses vara 21,8 TWh, av vilket endast cirka två procent utnyttjas. Den totala massan i hyggesrester är 60 TWh.

Torv och trä är i högsta grad konkurrerande bränslen, men torv är tills vidare prismässigt i jämförelse med skogsflis oftast

FORTSÄTTNING PÅ NÄSTA SIDA

	Grundaccis	Tilläggsaccis "CO ₂ -skatt"	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt	Sammanlagt mk/MWh
El, p/kWh, skatteklass 1		3,25	0,075	3,275 p/kWh	32,8
El, p/kWh, skatteklass 11		2,02	0,075	2,0975 p/kWh	20,1
Stenkol och motsvarande mk/t		198,6	7	205,6 mk/t	30,0
Brännorv, mk/MWh		4,9		4,9 mk/MWh	4,9
Naturgas, p/m ³		8,3	0,5	8,8 p/m ³ n	8,8
Lätt brännolja, p/l	10,4	21,8	2,1	34,3 p/l	34,3
Tung brännolja, p/kg		25,8	1,7	27,5 p/kg	25,1

Accis på el och bränslen för värmeproduktion samt försörjningsberedskapsavgift 1.1.1998.

	Förändring 93/94	Förändring 94/95	mvs beaktad
Förändring 1993/96 (95)			
Frästorv	+ 0,1	+ 6,6	+ 6,7
Bittorv	0,0	+ 10,9	+ 10,9
Trä	0,0	9-11	+ 9-11
Stenkol	+ 4,8	+ 6,9	+ 11,7
Naturgas	+ 4,4	+ 7,4	+ 11,8
Tung brännolja	+ 4,6	+ 6,0	+ 10,6
Lätt brännolja	+ 3,8	+ 5,8	+ 9,6

Förändringar i skatter på bränslen mk/MWh då primäravdraget (torv och trä) och importprisavdraget (för naturgas) beaktas.

fördelaktigast. Trä kan konkurrera endast när det gäller den mekaniska skogsindustrins biprodukter.

Torven har ökat
Torvens användning har kraftigt utökats under de senaste 15 åren. I fjol producerades 2,3 miljoner Mtoe energi av torv, ett rekord som delvis möjliggjordes av elbrist i Sverige och Norge. Torv är i Finland ett bränsle för värme och elproduktion i inlandet, mellersta och norra Finland, där de bästa torvtäkterna finns. I södra Finland finns naturgas och transportsträckorna för torven är inte konkurrenskraftig.

Mera trä i framtiden
Återbäringen av elskatt för el av trä från och med 1998 samtidigt som tilläggsaccisen (CO₂-skatten) förväntas stiga i framtiden ger möjligheter för skogsflis att knäppa in på torv och olja. Nuvarande beskattning tillsammans med återbäring av elskatt ger alla förutsättningar för en klar ökning för träbränslen. Frågan om

tryggheten av behovet av mera el är alltså olöst.

Samanvändning
Samanvändning av torv och trä kommer av allt att döma att öka eftersom en stor del av de befintliga anläggningarna med kombinerad el- och värmeproduktion har förutsättningar att använda bådadera. I konkurrens med traditionell oljeuppvärmning har både torv och trä förbättrat sin konkurrenskraft.

Torven är ett allmänt bränsle i värmelanläggningar, men oljan är fortfarande vanligast. Trenden visar på en ökning för träbränslenas del, men utvecklingen är relativt långsam på grund av den jämförelsevis låga skattenivån.

Trenden förefaller vara klar om nuvarande beskattning består, men strukturförändringen i bränslebasen är i hög grad beroende på i med vilken hastighet miljöavgifterna stiger, dock inte den tekniska utvecklingen att förglömma. I finsk energipolitik har stöd för utveckling av teknologi varit viktigt. □

TURVEMETALLI Oy, Finland

Maskiner för produktion av energitorv

Roterande pinnfräsar.

Mekaniska samlarvagnar med sido- och botten tömning. 30 och 35 m³.

Strängläggare.

Vändare alla typer och tillbehör.

Mångårig erfarenhet från torvproduktion

Mekanisk uppsamlarvagn SP-35, (35 m³), med tömning från sidan

Frästorven samlas upp från strängarna med t.ex. drag-skrapa KA-6T eller fram-till monterade skrapan EKA-4. Vagnen töms åt sidan. Transportörens inlastningsdel är konstruerad för att motstå skador från stubbar och rottdelar.

Generalagent för Sverige och EU:

G&S Handel o Ekonomi AB. Mosås Näset,
705 94 Örebro

Tel. +46(0)19-22 55 69 • Fax. +46(0)19-22 58 55

Mobil. +46(0)070-570 02 42

Vattenfall